

Jokiniemen tilan rakennusinventointi

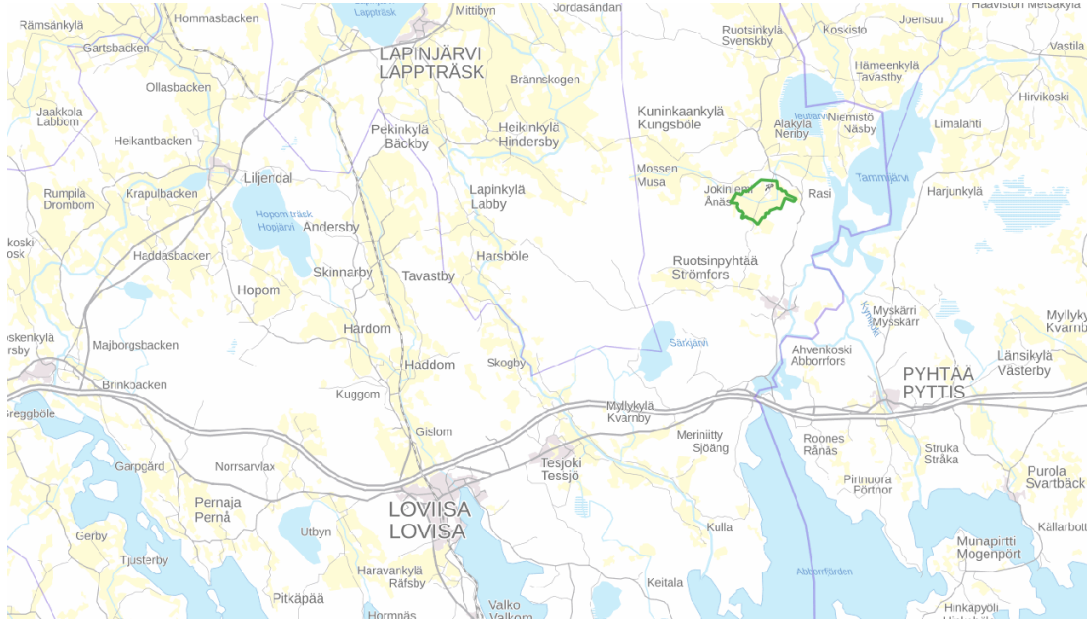

4.3.2026

3Flash Finland

Kuva: 3Flash Finland Oy

Yleistä

Jokiniemen tila sijaitsee Loviisassa, Jokiniementien varrella. Tilan kiinteistöön kuuluu laajat peltoalueet ja 20 rakennusta kiinteistön koillisosassa sijaitsevassa pihapiirissä. Pihapiirin rakennuskanta ajoittuu pääosin 1800-luvun lopusta 1900-luvun puoliväliin, minkä jälkeen kokonaisuutta on täydennetty uudemmilla tuotantorakennuksilla. Jokiniemen tilan on todettu olevan paikallisesti arvokas vuoden 1998 rakennusinventoinnissa ja maakunnallisesti arvokas vuoden 2006 Itä-Uudenmaan rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnissa. Vuoden 2006 inventoinnin jälkeen pihapiiristä on purettu muun muassa rakennusten eteläpäässä sijainnut myös tilanhoitajan/pehtoorin talo vuonna 2007 sekä 1930-luvulta peräisin ollut klassistisvaikutteinen valjasrakennus vuonna 2017. Nyt laadittavan rakennusinventoinnin tarkoituksena on dokumentoida tilan nykyiset rakennukset ja niiden tila.

Arvottamisen periaatteet

Rakennuksen kulttuurihistoriallinen merkittävyys koostuu sen sisältämistä yksittäisistä arvoista. Kulttuurihistoriallinen merkittävyys liittyy paitsi kohteen merkitykseen dokumenttina, eli sen kykyyn kertoa oman aikansa historiallisista, rakennustaiteellisista ja yhteiskunnallisista olosuhteista, myös sen asemaan osana visuaalista ympäristökokonaisuutta.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävä kohde on tärkeä ja monipuolinen menneisyyden dokumentti, joka symbolisoi eri aikakausina vallinneita arvostuksia, pyrkimyksiä ja olosuhteita. Arvottamisessa tavoitteena on tunnistaa alueiden ja kohteiden kulttuurihistoriallinen merkittävyys ja ominaisluonne suhteutettuna laajempaan kulttuuriympäristökokonaisuuteen, rakennustyyppin historiaan tai historialliseen ilmiöön.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävien kohteiden inventoinneissa yleisesti käytetyssä arvottamismallissa rakennetun ympäristön arvot on jaettu arkkitehtonisiin, historiallisiin sekä maisemaan liittyviin arvoihin. Jokiniemen tilan rakennusinventoinnin kohteiden arvottamisen kriteereitä on avattu oheisessa taulukossa.

Inventoinnin ja alustavan arvottamisen ovat laatineet arkkitehti Hanna Ojutkangas ja kaupunkisuunnittelun FM Dan Ronimus Sweco Finland Oy:stä. Arvottaminen pohjautuu olemassa oleviin historiatietoihin, aiempiin selvityksiin ja inventointeihin, sekä paikan päällä tehtyyn inventointiin. Rakennukset on inventoitu ja valokuvattu paikan päällä maastossa 2.3.2026. Rakennukset on inventoitu ulkopuolelta. Selvityksen valokuvat on ottanut Dan Ronimus, ellei toisin mainita. Taustakartat ja ilmakuvat © Maanmittauslaitos 2026, ellei toisin mainita.

Arkkitehtoninen merkitys	Selite
arkkitehtuuri korkeatasoista	Rakennustaiteellisesti poikkeuksellisen laadukas kohde.
rakennusaikansa hyvä edustaja	Kuvastaa aikansa rakentamista.
rakennustyyppinsä hyvä edustaja	Tyypillinen, kuvastaa hyvin rakennustyyppiään.
suunnittelija	Suunnittelija on ammatillisesti tunnettu ja/tai arvostettu.
omaleimainen	Kohde, joka sisältää muusta rakentamisesta poikkeavia, ainutlaatuisia piirteitä.

Historiallinen merkitys	Selite
rakennushistoriallinen merkitys	Rakennukseen rakennuksiin liittyvä merkitys, joka ei ole esteettisiä, vaan historialliseen arvottamisen kannalta merkittävä.
ikä	Kohteen ikä on sille merkitystä antava tekijä.

Maisemallinen merkitys	Selite
maiseman kannalta tärkeä	Kohteella on (esteettisesti) maiseman arvoja ylläpitävää tai lisäävää vaikutusta.
maamerkki	Kohde, joka on maisemassa näkyvällä paikalla sijaitseva tai muutoin ominaisuuksiltaan hallitseva.

Pihapiiri

Puusto

Yllä: pihapiiriin etelästä johtava puukujanne. Alla vasemmalla ja keskellä: tilan vanhoja lehmuksia sekä kuusipuu. Alla oikealla: Jokiniementien varren koivukuja.

1. Riihi

Rakennusvuosi	1936
Kunto	huono
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1½
Perustus	betoni
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	pystypuite, kaari
Väritys	okra

2. Viljasiilo

Rakennusvuosi	1936
Kunto	huono
Arkkitehtoninen merkitys	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennusaikansa hyvä edustaja, suunnittelija, omaleimainen
Historiallinen merkitys	rakennushistoriallinen merkitys
Maisemallinen merkitys	maiseman kannalta tärkeä, maamerkki

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	4
Perustus	betoni
Kattomuoto	tasakatto
Kate	tiili
Runko	tiili
Verhous	tiili
Ikkunat	pystypuite
Väritys	punainen

Funkistyylinen, tiilirakenteinen viljasiilo on arkkitehtuuriltaan omaleimainen ja korkeatasoinen kohde. Viljasiilon on suunnitellut todennäköisesti Heikki Siikonen. Korkeana ja poikkeavana rakennuksena viljasiilo on pihapiirin maamerkki.

3. Varasto

Rakennusvuosi	1900-luvun alku
Kunto	huono
Arkkitehtoninen merkitys	rakennusaikansa hyvä edustaja
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1½
Perustus	lohkokivi
Kattomuoto	satula
Kate	tiili
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	moniruutu
Väritys	punainen

4. Pulpettihalli

Rakennusvuosi	2018
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluke	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	pulpetti
Kate	profiilipelti
Runko	lauta
Verhous	pystylauta
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

5. Navetta

Rakennusvuosi	1936
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	arkkitehtuuri korkeatasoista, rakennusaikansa hyvä edustaja, suunnittelija, omaleimainen
Historiallinen merkitys	rakennushistoriallinen merkitys
Maisemallinen merkitys	maiseman kannalta tärkeä, maamerkki

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	2
Perustus	betoni
Kattomuoto	säteri
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	vaakalauta
Ikkunat	yksiruutuset, koristeikkunat
Väritys	punainen, valkoinen

Säterikattoinen navetta on pihapiirin suurin rakennus, ja täten keskeinen osa pihapiirin maisemaa. Rakennus on 1930-luvulta ja sen suunnittelija on todennäköisesti Heikki Siikonen. Navettarakennuksen arkkitehtuuri on korkealaatuista ja se on tyyliältään erityislaatuinen. Alkuperäistä navettarakennusta on laajennettu sen lounaaseen kahdella matalalla siipiosalla, joista toinen on inventointikohde numero 6. Alkuperäinen runko-osa on kuitenkin säilyttänyt alkuperäisen hahmonsa, ja navetan kaakkoispääty on niin ikään lähes alkuperäisessä asussa kohokuvioineineen ja ÄnäS-teksteineen.

6. Konehalli (Sontala)

Rakennusvuosi	1936
Kunto	huono
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosuku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

7. Vierastupa

Rakennusvuosi	1875
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja
Historiallinen merkitys	ikä
Maisemallinen merkitys	maiseman kannalta tärkeä

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	lohkokivi
Kattomuoto	satula
Kate	saumattu pelti
Runko	hirsi
Verhous	peiterima
Ikkunat	kuusiruutuiset
Väritys	punainen

Pihapiirin keskiosissa sijaitsee kaksi 1870-luvulla rakennettua pitkänomaista rakennusta (inventointikohteet 7 ja 9) , jotka muodostavat pihapiirissä oman maisemallisen kokonaisuutensa. Rakennukset ovat mahdollisesti vuonna 1936 palaneen alkuperäisen päärakennuksen siipirakennuksia tai tilan työväen asuinrakennuksia. Rakennukset ovat säilyttäneet hyvin alkuperäispiirteitään ja ovat hyväkuntoisia. Rakennusten ikkunat ja katto ovat uusittu. Kuusiruutuisten ikkunoiden lisäksi rakennusten päädyissä on lunetti-ikkunat.

8. Luhti

Rakennusvuosi	1936
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1½
Perustus	betoni
Kattomuoto	pulpetti
Kate	profiilipelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	kuusiruutuinen
Väritys	punainen

9. Jahtitupa

Rakennusvuosi	1874
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja
Historiallinen merkitys	ikä
Maisemallinen merkitys	maiseman kannalta tärkeä

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	lohkokivi
Kattomuoto	satula
Kate	saumattu pelti
Runko	hirsi
Verhous	peiterima
Ikkunat	kuusiruutuiset
Väritys	punainen

Pihapiirin keskiosissa sijaitsee kaksi 1870-luvulla rakennettua pitkänomaista rakennusta (inventointikohteet 7 ja 9) , jotka muodostavat pihapiirissä oman maisemallisen kokonaisuutensa. Rakennukset ovat mahdollisesti vuonna 1936 palaneen alkuperäisen päärakennuksen siipirakennuksia tai tilan työväen asuinrakennuksia. Rakennukset ovat säilyttäneet hyvin alkuperäispiirteitään ja ovat hyväkuntoisia. Rakennusten ikkunat ja katto ovat uusittu. Kuusiruutuisten ikkunoiden lisäksi rakennusten päädyissä on lunetti-ikkunat.

10. Paja

Rakennusvuosi	1920
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	rakennusaikansa hyvä edustaja, omaleimainen
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1½
Perustus	lohkokivi, betoni
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	hirsi, lauta
Verhous	verhoamaton hirsi, peiterima
Ikkunat	moniruutuiset
Väritys	punainen

Pihapiirin itäpuolella sijaitsee iso punainen ristin mallinen pajarakenus. Rakennus on alkujaan ollut hirsirakenteinen ja T-mallinen, mutta sitä on myöhemmin laajennettu itään. Rakennuksen alkuperäinen runko on säilyttänyt hyvin ominaispiirteensä.

11. Sauna

Rakennusvuosi	1955
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	satula
Kate	saumattu pelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	pystypuite
Väritys	punainen

12. Saunaliiteri

Rakennusvuosi	1956
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	pulpetti
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

13. Lintula

Rakennusvuosi	1980
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	satula
Kate	profiloitu pelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

14. Pytingin puuvaja

Rakennusvuosi	1918
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	maanvarainen
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	pystylauta
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

15. Pytinki

Rakennusvuosi	1918
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	rakennusaikansa hyvä edustaja, rakennustyyppinsä hyvä edustaja
Historiallinen merkitys	ikä
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1½
Perustus	lohkokivi
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	hirsi
Verhous	peiterima
Ikkunat	kuusiruutuiset
Väritys	punainen

Pihapiirin koillisosassa sijaitsee vuonna 1918 rakennettu asuinrakennus, joka on säilyttänyt hyvin alkuperäispiirteensä. Rakennuksen pohjoisjulkisivulla on kolme poikkipäätä, joista on useampi sisäänkäynti rakennukseen. Keskimmäisen sisäänkäynnin yläpuolella on matala kattoikkuna, ja eteläjulkisivulla on kolme vastaavaa ikkunaa.

16. Ylätalon puuvaja

Rakennusvuosi	1938
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosuku	1
Perustus	nurkkakivet
Kattomuoto	satula
Kate	profiilipelti
Runko	lauta
Verhous	pystylauta
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

17. Vaja

Rakennusvuosi	1938
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	pulpetti
Kate	profiilipelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	yksiruutuiset
Väritys	punainen

18. Ylätalo

Rakennusvuosi	1937
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	rakennusaikansa hyvä edustaja
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1½
Perustus	betoni
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	peiterima
Ikkunat	moniruutuiset
Väritys	punainen

Pihapiiriin pohjoisosassa, sen korkeimmalla kohdalla sijaitsee vuonna 1937 rakennettu asuinrakennus. Talo on todennäköisesti rakennettu asuintiloiksi, kun tilan alkuperäinen päärakennus tuhoutui tulipalossa vuonna 1936. Rakennuksen lounaispäätyyn on rakennettu myöhemmin umpikuisti ja koillispäätyyn avokuisti. Kohde on tyypillinen aikakautensa asuinrakennus, ja sen päädyissä on ollut niin sanotut kissanpenkit.

19. Eläinhalli

Rakennusvuosi	2018
Kunto	hyvä
Arkkitehtoninen merkitys	-
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	satula
Kate	aaltopelti
Runko	lauta
Verhous	pystylauta
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	valkoinen, punainen

20. Tiilivarasto

Rakennusvuosi	ei tietoa
Kunto	kohtalainen
Arkkitehtoninen merkitys	omaleimainen
Historiallinen merkitys	-
Maisemallinen merkitys	-

Rakennusosa	Tyyppi
Kerrosluku	1
Perustus	betoni
Kattomuoto	tasakatto
Kate	huopa
Runko	tiili
Verhous	tiili
Ikkunat	ei ikkunoita
Väritys	punainen

Yhteenveto

Jokiniemen tila on historiallisesti arvokas tila, jossa oli maataloustoimintaa aina vuoteen 2020 asti. Arvokkaimpina rakennuskohteina alueella erottuvat 1870-luvun siipirakennukset, navettarakennus sekä tiilinen viljasiilo. Myös 1930-luvun ja 1918 vuoden asuinrakennukset edustavat hyvää oman aikakautensa rakentamista.

Jokiniemen tila on laadittavassa Jokiniemen aurinkovoimaosayleiskaavassa osoitettu Maatilojen talouskeskusten alueeksi, jolla vanhojen rakennusten muodostama pihapiiri/ympäristö säilytetään (AM/s). Kaavamääräyksen mukaan: ”Alueelle voidaan rakentaa maa- ja metsätaloutta sekä siihen soveltuvia elinkeinoja palvelevia asunto-, tuotanto- ja talousrakennuksia. Rakennuspaikalle saa rakentaa enintään kaksi asuinrakennusta ja niiden on sijaittava samassa pihapiirissä. Rakennuspaikan yhteenlaskettu asuinkerrosala saa olla enintään 500 k-m² ja tämän lisäksi rakennuspaikalle saa rakentaa tuotanto- ja talousrakennuksia. Alueen hoidossa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen kulttuurihistorialliseen arvoon sekä rakennusten ja pihapuuston säilyttämiseen. Uudisrakennukset on rakennettava siten, että ne muodon, värityksen ja jäsentelyn suhteen ovat sopusoinnussa alueen vanhojen rakennusten kanssa. Olemassa olevien rakennusten korjaus- ja muutostyöt on tehtävä siten, että niiden rakennushistoriallisesti arvokas luonne säilyy. Laajemmista, erityisesti rakennusten julkisivuihin kohdistuvista korjaus- ja muutostöistä on oltava yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon.”

Kaavamääräyksellä pyritään siis säilyttämään tilan arvokkaaksi tunnistettu rakennuskanta ja sen laajemmat kulttuurihistorialliset arvot. Alueen pitkän maataloushistorian myötä pihapiirin ympäristö on muokkaantunut vastaamaan aina kunkin aikakauden maataloustoiminnan tarpeisiin, ja alueella on purettu ja rakennettu uusia rakennuksia. Kaavamääräyksen myötä alueen arvoja voidaan säilyttää mahdollistamalla kuitenkin tarvittavan uuden rakennuskannan rakentaminen.

Lähteet

Julkaisut ja Internet-lähteet

Ockenström, Katariina (2006). Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi. Ruotsinpyhtää Jokiniemen kulttuuriympäristön alueraportti. Itä-Uudenmaan liitto.

Envineer Oy (2025). Maisemaselvitys – Loviisan NotNukeOne aurinkovoimahanke. 3Flash Finland Oy.

Muut lähteet

Arkkitehti Kaija Maunula, kaavaa laativa konsultti.

Omistajan haastattelu, haastattelijana Dan Ronimus.